Výnosy z povolenek pomáhají zvládat energetické krize. Babišův plán na Evropské radě neřeší příčinu drahých energií

Datum	15.10.2026
Subjekt	Cde-org.cz
Region	Czech Republic
Kategorie	Energy industry, Politics, Environment

V debatě o konkurenceschopnosti na dnes začínajícím jednání Evropské rady v Bruselu lze očekávat česko-italský návrh na razantní změnu v systému obchodování s emisními povolenkami. Předseda vlády Andrej Babiš a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček opakovaně označují emisní povolenky za příčinu vysokých cen elektřiny a vyslovují se pro přerušení obchodování v rámci ETS1. Přehlížejí přitom dvě zásadní věci. Růst ceny elektřiny způsobily vysoké ceny zemního plynu, zatímco relativně stabilní cena povolenky nezpůsobila cenový šok ani v roce 2022, ani v současnosti. Výnosy získané z prodeje emisních povolenek navíc pomáhají snižovat spotřebu energie a financovat modernizaci průmyslu.

Zkušenosti z energetické krize v roce 2022 i dosavadní vývoj od konce února 2026 jasně ukazují, že rychlý růst ceny elektřiny způsobila vysoká cena zemního plynu, zatímco vliv ceny emisní povolenky je relativně stabilní a celkově výrazně nižší [1]. Vývoj ceny elektřiny v členských zemích Evropské unie ukazuje, že státy s nízkým podílem fosilních paliv na výrobě elektřiny výrazně lépe odolávají cenovým výkyvům [2]. Právě v rozvoji obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, zejména větrných elektráren, patří Česká republika k nejslabším v EU [3].

Výnosy z emisního obchodování jsou zdrojem financí pro Modernizační fond, stejně jako pro podpůrné programy jednotlivých států. Právě díky výnosům z prodeje emisních povolenek bylo možné v programu Nová zelená úsporám podpořit desítky tisíc projektů zateplení rodinných a tisíce projektů zateplení bytových domů [4]. Pro smysluplné fungování programu je třeba zajistit jeho roční rozpočet alespoň na úrovni 10 miliard korun, které by ale bez výnosů z povolenek musel stát obtížně hledat jinde.

Systém ETS je základním kamenem klimatické a průmyslové politiky EU, který dnes pokrývá asi 40 % všech unijních emisí a za dobu jeho fungování poklesly emise skleníkových plynů v pokrytých sektorech přibližně o polovinu. Česko-italský návrh na změny v obchodování s emisními povolenkami přichází v době projednávání celkové revize systému ETS. O navrhovaných změnách přehledně informuje nové shrnutí Fakt o klimatu a Centra pro dopravu a energetiku.

> **Jiří Koželouh**, vedoucí energetického programu **Hnutí DUHA**, říká:
> „Emisní povolenky zahrnují do ceny elektřiny existující škody, které fosilní paliva působí na zdraví a životním prostředí. Zároveň podporují systémové řešení vysokých cen energií, protože motivují a zároveň financují úspory a nahrazování fosilních paliv moderními technologiemi. Cena emisní povolenky je relativně stabilní a nezpůsobila tak cenový šok v roce 2022, ani nyní. Premiér Andrej Babiš by měl na Evropské radě napřít svoji snahu na skutečná řešení vysokých nákladů na energie, které lidé a firmy platí. Českým zájmem je podporovat energetické renovace budov či výstavbu domácích

obnovitelných zdrojů, zejména větrných elektráren v souladu s ochranou přírody.”

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku **Centra pro dopravu a energetiku**, říká: „Vysoké ceny energií nelze jednoduše svádět na emisní povolenky. Zkušenosti z energetické krize ukázaly, jak zásadní vliv na ceny elektřiny mají ceny zemního plynu a závislost na fosilních palivech. Jediným dlouhodobým řešením této závislosti jsou investice do moderních a čistých technologií. Oslabením systému ETS by se ale Česko připravilo o zdroje, jak investice do modernizace i podporu domácností financovat.”

Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně **Greenpeace Česká republika**, říká: „Premiér Andrej Babiš místo reálného systémového řešení vysokých cen energií útočí na systém ETS, čím dostává Česko na okraj EU. Systém obchodování s emisními povolenkami je klíčovým nástrojem klimatické politiky, ale i ekonomické odolnosti a energetické bezpečnosti a hraje zásadní roli při snižování závislosti EU na fosilních palivech a přechodu na obnovitelné zdroje tím, že vytváří pobídky ke snižování emisí u největších znečišťovatelů a zároveň poskytuje značné finanční prostředky na inovace a investice do čistých technologií. Vláda by měla efektivně využít dostupné finance na snižování cen pro spotřebitele a modernizaci průmyslu, ne bojovat za zrušení a omezení fungujícího systému.”

Kontakty

Karel Polanecký, energetický expert Hnutí DUHA
karel.polanecky@hnutiduha.cz, 775 778 202
Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku, Centrum pro dopravu a energetiku
stepan.vizi@cde-org.cz, 770 164 203
Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR
miriam.macurova@greenpeace.org, 771 154 362
Eva Pernicová, tisková mluvčí Hnutí DUHA
eva.pernicova@hnutiduha.cz, 734 770 020

Poznámky pro editory a editorky

[1] Povolenky, plyn a elektřina. Jak spolu souvisí? Prezentace Jiřího Gavora ze 7. října 2026, https://hnutiduha.cz/wp-content/uploads/2026/10/Gavor-Povolenky-7.10.2026.pptx-1.pdf
[2] Rosslowe, Ch., Petrovich, B., 2026. Latest energy shock reminds Europe of its risky gas reliance, https://ember-energy.org/latest-insights/latest-energy-shock-reminds-europe-of-its-risky-gas-reliance/
[3] Hrubá výroba elektřiny v zemích EU (2024), https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/how-is-eu-electricity-produced-and-sold/
[4] Více viz tiskovou zprávu MŽP z 30. 6. 2025: https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/nova-zelena-usporam-je-nejvetsi-socialne

Zaujal Vás tento článek?
Doporučte článek známým!

https://www.cde-org.cz/cs/blog/vynosy-z-povolenek-pomahaji-zvladat-energeticke-krize-babisuv-plan-na-evropske-rade-neresi-pricinu-drahych-energii/2944